

Datum vergadering	31 oktober 2024
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot invoeren van de 'voorschool Sluis'
Portefeuillehouder	Wethouder P.E.M. van de Vijver-van Deursen
Samenvatting	
Ter besluitvorming treft u een voorstel aan om de 'voorschool Sluis' in te voeren per 1 januari 2025 voor de duur van twee jaar. Het doel van deze voorziening is om zoveel mogelijk kinderen van 2-4 jaar de mogelijkheid te bieden om deel te nemen aan vroeg- en voorschoolse educatie. Met dit plan geven we een vervolg aan de succesvolle projecten gratis kinderopvang Eede en de startgroepen in de kernen Aardenburg, Eede, Sluis en Cadzand. Het bereik van de huidige startgroepen is 65%. Met de 'voorschool Sluis' hebben we een voorziening om ontwikkelings- en onderwijsachterstanden te voorkomen en kansengelijkheid te verbeteren. Aanvullend is het een mogelijke stimulans voor ouders om extra te werken. De 'voorschool Sluis' biedt alle ouders ongeacht inkomen of locatie 12 uur gratis opvang. Daarnaast faciliteren we ouders met kinderen die extra ondersteuning nodig hebben met 4 uur extra gratis opvang. Enerzijds op basis van onze wettelijke verplichting en anderzijds om het bereik (nu 50%) van die groep met 25% te verhogen. Door een gelijk spelveld met België te creëren verwachten we dat meer kinderen de volledige schoolloopbaan binnen het Nederlandse onderwijssysteem volgen en dat dit bijdraagt aan het behoud van voorzieningen in onze gemeente, een positief effect heeft op de gewenste groei van het aantal inwoners en daarmee de leefbaarheid in onze regio. Ons plan kunnen we met de door uw raad gereserveerde middelen voor Kinderopvang en de middelen van Onderwijsachterstandenbeleid financieren. Het biedt ons de mogelijkheid om een voorbeeldproject te zijn voor Hulst en Terneuzen die ook de mogelijkheden onderzoeken om een vervolg te geven aan de financiering van de startgroepen die 1 juli 2025 stoppen. De Voorschool Sluis is het belangrijkste speerpunt voor de komende twee jaar en past binnen het huidige Beleidsplan kindvoorzieningen. Dit plan verlengen we met twee jaar. In 2026 volgt een evaluatie. Eind dat jaar bieden wij op basis van de evaluatie een nieuw integraal beleid Onderwijs en Kindvoorzieningen 2027-2030 aan. Dat sluit aan bij een nieuwe vierjarige periode onderwijsachterstandenbeleid.	

Aan de raad,

Op 24 juni 2021 heeft uw raad het beleidsplan Kindvoorzieningen gemeente Sluis 2021-2024 vastgesteld. Op basis van dit plan hebben wij samen met de stichting Kinderopvang Zeeuws Vlaanderen en de schoolbesturen voor primair onderwijs een uitvoeringsagenda opgesteld. Begin 2024 is de uitvoeringsagenda geëvalueerd.

De geformuleerde beleidsuitgangspunten zijn nog steeds actueel en ons uitvoeringsplan is dynamisch. Op basis daarvan stellen wij voor het huidige beleidsplan te verlengen voor de duur van twee jaar. Het belangrijkste speerpunt voor de komende twee jaar is het invoeren van de 'voorschool Sluis'.

Voorschool Sluis

Het doel van de deze voorziening is om zoveel mogelijk kinderen tussen de 2-4 jaar deel te laten nemen aan voor- en vroegschoolse educatie ter voorbereiding op de basisschool. Daarnaast willen we het bereik van (doelgroep)kinderen die extra ondersteuning nodig hebben met 25% verhogen. Het doel is ontwikkelings- en onderwijsachterstanden voorkomen, kansengelijkheid bewerkstelligen en arbeidsparticipatie bevorderen.

Met dit plan geven we een vervolg aan de succesvolle projecten gratis kinderopvang Eede en de startgroepen in de kernen Aardenburg, Eede, Sluis en Cadzand. De 'voorschool Sluis' biedt 12 uur gratis opvang per week voor alle kinderen van 2-4 jaar. Hiermee zetten we het succes van de startgroepen voort en breiden deze voorziening uit naar alle kernen binnen de gemeente. Met de 'voorschool Sluis' schuiven we op richting het schoolsysteem van onze Zuiderburen (vanaf 2.5 jaar) waarbij onze voorziening 6 maanden eerder toegankelijk is (vanaf 2 jaar).

Onze droom is een voorschool voor alle kinderen in de gemeente Sluis. Daarom schrappen we de verplichte betaalde afname van 2 dagdelen kinderopvang om in aanmerking te komen voor gratis uren. Ook bieden we ouders met kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, 4 uur extra gratis opvang. Zo halen we de drempel voor ouders die niet werken en niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag weg. Tot nu toe was het voor- en vroegschoolse aanbod van 16 uur voor doelgroepkinderen slechts voor de helft gratis toegankelijk.

Met deze interventies hopen wij het bereik aan onze voorschoolse voorziening te verhogen. Wij streven naar een deelnamepercentage van 75% (2-4 jaar) voor gemiddeld 10 uur per week op 1 oktober 2026.

Door een gelijk speelveld met België te creëren verwachten we dat meer kinderen de volledige schoolloopbaan binnen het Nederlandse onderwijssysteem volgen en dat dit bijdraagt aan het behoud van voorzieningen in onze gemeente en regio, een positief effect heeft op de gewenste groei van het aantal inwoners en daarmee de leefbaarheid in onze regio.

Was/wordt

In alle kernen is er 16 uur gratis opvang voor alle doelgroepkinderen. Een verruiming ten opzichte van de huidige situatie. Voor ouders in de kernen Aardenburg, Cadzand, Eede en Sluis is het voordeel dat de ze niet meer verplicht 2 dagdelen moeten afnemen om voor gratis opvanguren in aanmerking te komen. Voor de overige kernen is er standaard 12 uur extra gratis opvang. Samenvattend lees u de verschillen terug in onderstaande tabel.

Fase	gestopt	stopt	nieuw
	Gratis Kinderopvang	Startgroepen	Voorschool Sluis
Aanbod	16 uur gratis	3 dagdelen gratis en 2 dagdelen betalen	regulier 12 uur gratis doelgroep 16 uur gratis
Doelgroep	0 – 4 jarigen	2 tot 4 jarigen	2 tot 4 jarigen
Ouders	Werkend/niet-werkend	Werkend/niet-werkend	Werkend/niet-werkend
Eigen bijdrage	geen	2 dagdelen betalend	geen
Locaties	1 kern: Eede	4 kernen: Sluis, Eede, Aardenburg, Cadzand	9 kernen: Aardenburg, Eede, Breskens, Cadzand, Groede, Oostburg, IJzendijke, Schoondijke en Sluis
Looptijd	tot juli 2024	per juli 2025*	jan. 2025 tot jan. 2027

*bij invoering Voorschool stoppen startgroepen per 1 januari 2025 in gemeente Sluis

Externe middelen

Met ons plan zijn we een voorbeeldproject voor Hulst en Terneuzen die ook de mogelijkheden onderzoeken om een vervolg te geven aan de financiering van de startgroepen die 1 juli 2025 stopt. De door uw raad extra gereserveerde middelen bieden ons deze kans.

In 2025 hopen wij duidelijk te krijgen of de rijksoverheid ons project ondersteunt. Mogelijk met een financiële bijdrage, regelruimte of via een systeemwijzing (onderwijs in plaats van kinderopvang).

Prioriteiten 2025/2026

Naast ons speerpunt 'de voorschool Sluis', zetten we de komende 2 jaar extra in op:

- voortzetting of uitbreiding van de inclusieve BSO 'uniek' in Oostburg;
- integratie van de observatiegroep in het regulier aanbod om inclusieve opvang en onderwijs voor peuters en kleuters te realiseren;
- structureel borgen van extra expertise en capaciteit binnen alle organisaties en het vormen van een interprofessioneel team met alle disciplines per locatie;
- integraal plan voor gezond gedrag, sport en cultuur binnen de bestaande locaties.

Financieel

De uitgaven voor ons speerpunt de 'voorschool Sluis' bedragen naar verwachting € 2,6 miljoen euro tot en met eind 2026. Onze plannen kunnen we financieren met beschikbare middelen. Dit zijn enerzijds een gedeelte van het budget voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) en de subsidie voor Peuteropvang. Anderzijds vervalt de bijdrage aan de startgroepen voor het eerste half jaar 2025. Tot slot kan de proeftuin starten door gebruik te maken van de door uw raad extra gereserveerde middelen voor dit speerpunt (stelpost). De benodigde extra bijdrage vanuit die post loopt op tot ruim 1 miljoen in 2026.

Scenario's

Er is een aantal alternatieve scenario's denkbaar voor invulling van het speerpunt.

1. 16 uur gratis opvang voor alle kinderen dus ook 4 uur extra voor werkende ouders die gebruik kunnen maken van de kinderopvangtoeslag. Wij denken dat extra kosten niet in verhouding staan tot de bijdrage aan de geformuleerde doelstelling.
2. Minder gratis uren (8 in plaats van 12) voor werkende ouders in de kernen waar nu geen startgroepen bestaan. Dit betekent alsnog 8 uur extra ten opzichte van de huidige situatie. Een goedkopere variant waarmee de doelstelling wel behaald kan worden. Uit organisatorische overwegingen en alle kernen gelijk minder wenselijk.

In alle scenario's bieden wij onze doelgroepkinderen die extra ondersteuning nodig hebben 16 uur gratis opvang. In de tabel staat het verschil in uren voor de reguliere opvang met tussen haakjes de oude situatie en de kosten per scenario voor de proefperiode.

Scenario	Startgroepkernen	Overige Kernen	Kosten
Voorstel	12 (12)	12 (0)	2,6 miljoen
Alternatief 1	16 (12)	16 (0)	3,1 miljoen
Alternatief 2	12 (12)	8 (0)	2,1 miljoen

Risico's

Er is aantal risico's te benoemen. Als het bereik sneller stijgt dan verwacht kan het een uitdaging zijn om voldoende plekken te realiseren en meer gekwalificeerd personeel te vinden. Dan kan een wachtlijst ontstaan. Tegelijkertijd dempt dit het financiële risico. Via goede monitoring willen we de risico's goed bewaken, tijdig bijsturen en uw raad hierover periodiek informeren. Bij alternatief scenario 1 is het financiële risico iets groter omdat de beschikbare stelpost dan volledig nodig is.

Evaluatie

In 2026 volgt een evaluatie en integraal plan onderwijs- en kindvoorzieningen voor de langere termijn. De komende anderhalf jaar is nog veel in ontwikkeling op landelijk- en Zeeuws-Vlaams niveau. In 2027 is bekend hoe het kinderopvangstelsel eruit gaat zien en weten we meer over de resultaten van de Zeeuws-Vlaamse

lobby richting het Rijk. Een bijkomend voordeel is dat de toekomstige beleidsperiode dan gelijkloopt met de rijksmiddelen via de specifieke uitkering voor OAB (onderwijsachterstandenbeleid).

Wij stellen voor om 'de voorschool Sluis te openen' per 1 januari 2025 voor de duur van twee jaar en het huidige Beleidsplan Kindvoorzieningen met twee jaar te verlengen.

Oostburg, 17 september 2024

Hoogachtend,

De secretaris,	De burgemeester,
S.I. de Kievit-Minnaert	mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. Voorschool Sluis

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.17 september 2024 ;

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet ;

BESLUIT:

Alle kinderen van 2-4 jaar in de gemeente Sluis vanaf 1 januari 2025 gedurende een periode van twee jaar maximaal 16 uur gratis peuteropvang aan te bieden.

Sluis, 31 oktober 2024

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,

De voorzitter,

mr. P. T. G Claeijs

mr. M. M. D. Vermue